

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 238.110 van 5 mei 2017
in de zaak A. 222.014/X-16.908.**

In zake : 1. Geert VAN WAEG
 2. de VZW WOLU-INTER-QUARTIERS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Pieter Jongbloet
 kantoor houdend te 3010 Leuven
 Oude Diestsesteenweg 13
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Philippe Coenraets en Christophe Lépiniois
kantoor houdend te 1000 Brussel
Ter Kamerenlaan 27
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 21 april 2017, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van het besluit van de gemachtigde ambtenaar van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 24 maart 2017 waarbij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend aan Mobiel Brussel voor de heraanleg van:
- de Woluwelaan tussen, enerzijds, de Vootstraat en, anderzijds, de Emile Vanderveldelaan en de Paul Hymanslaan, en
 - de Paul-Henri Spaakpromenade tussen, enerzijds, de Woluwelaan en, anderzijds, de parking van Roodebeek en de Paul Hymanslaan.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota en een administratief dossier ingediend.

Met toepassing van artikel 90, § 1, vierde lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, is de zaak verwezen naar een kamer met drie leden.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 28 april 2017, om 11 uur.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Advocaten Pieter Jongbloet en Sander Kaïret, die verschijnen voor de verzoekende partijen, en advocaat Christophe Lépinos, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur An Van den broeck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Er wordt verwezen naar 's Raads arresten nr. 236.048 van 11 oktober 2016, nr. 236.840 van 20 december 2016 en nr. 237.824 van 28 maart 2017.

4. Met een besluit van 28 oktober 2016 verleent de gemachtigde ambtenaar van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de stedenbouwkundige

vergunning aan Mobiel Brussel voor de uitbreiding van het tracé van tramlijn 94 door de heraanleg van de Woluwelaan en de Paul-Henri Spaakpromenade voor wat het gedeelte betreft ten noorden van het kruispunt van de Vootstraat met de Woluwelaan te Sint-Lambrechts-Woluwe, met uitsluiting van het tramperron richting Roodebeek en de onmiddellijke omgeving ervan ter hoogte van de Debeckerlaan.

De verwerende partij trekt het laatstgenoemde besluit in na, en vanwege, de schorsing ervan bij arrest van de Raad van State nr. 236.840 van 20 december 2016.

5. Van 18 januari 2017 tot 16 februari 2017 wordt een openbaar onderzoek gehouden over een nieuwe aanvraag van Mobiel Brussel voor de heraanleg van:

- de Woluwelaan tussen, enerzijds, de Vootstraat en, anderzijds, de Emile Vanderveldelaan en de Paul Hymanslaan, en
- de Paul-Henri Spaakpromenade tussen, enerzijds, de Woluwelaan en, anderzijds, de parking van Roodebeek en de Paul Hymanslaan.

De verzoekende partijen dienen een bezwaarschrift in.

6. Op 24 maart 2017 neemt de gemachtigde ambtenaar van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest het bestreden besluit.

IV. Grondvoorwaarden voor een schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid

7. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

V. Voorwaarde van een ernstig middel

A. Eerste middel

Standpunt van verzoekende partijen

8. Een eerste middel voert de schending aan van artikel 177/1 van het Brussels Wetboek Ruimtelijke Ordening (hierna: BWRO) en van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’ (hierna: de motiveringswet).

De verzoekende partijen wijzen er op dat met toepassing van artikel 177/1 BWRO, na afronding van het openbaar onderzoek en advies van de overlegcommissie, op initiatief van de aanvrager gewijzigde plannen werden ingediend die middels het bestreden besluit worden vergund. Eén van de doorgevoerde wijzigingen bestaat erin het aantal rijstroken vanwaar men het shoppingcenter kan oprijden te verminderen van twee naar één teneinde een gevaarlijke interactie tussen voetgangers/fietsers en automobilisten te vermijden bij een dubbele kruising van het fietspad/voetpad.

De halvering van de rijstroken van waarop men vanuit het noorden toegang kan nemen tot de parking van het shoppingcenter heeft, aldus de verzoekende partijen, een evident effect op de verkeersafwikkeling in de omgeving en zal leiden tot enorme files aangezien het autoverkeer slechts beschikt over één lichtengeregelde rijstrook om het shoppingcenter te betreden.

Volgens de verzoekende partijen kan deze wijziging niet als bijkomstig worden beschouwd, minstens is niet afdoende gemotiveerd waarom dit het geval zou zijn.

Beoordeling

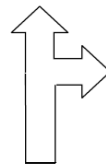
9. Artikel 177/1 BWRO bepaalt:

“Voorafgaand aan de beslissing van de gemachtigde ambtenaar kan de aanvrager gewijzigde plannen indienen evenals, in voorkomend geval, een aanvulling bij het effectenverslag.

Wanneer die gewijzigde plannen niet het voorwerp van het project wijzigen, van bijkomstig belang zijn en tegemoetkomen aan de bezwaren die het oorspronkelijke project oproep [...], wordt de vergunning afgeleverd zonder dat het gewijzigde project opnieuw moet worden onderworpen aan de reeds verrichte onderzoekshandelingen.
[...].”

De vraag of een wijziging “van bijkomstig belang” is in de zin van de hiervoor geciteerde bepaling moet concreet en geval per geval worden beoordeeld.

10. De in het middel geviseerde wijziging komt hierdoor tot uiting dat op het grafisch plan in de tweede rijstrook aan het zebrapad voor het shoppingcenter onderstaande wegmarkering is weggelaten:

De bedoeling is om, anders dan in de initiële plannen, de betrokken rijstrook exclusief voor te behouden voor rechtdoor rijdende autovoertuigen.

11. Zoals in de uitdrukkelijke overwegingen van het bestreden besluit wordt uiteengezet is deze wijziging ingegeven door de tijdens het openbaar onderzoek uitgebrachte opmerking dat het toelaten van rechts afslaand autoverkeer vanuit de betrokken rijstrook gevaarlijk voor fietsers en voetgangers zou zijn. Dezelfde overwegingen zetten uiteen dat het een wijziging van bijkomstig belang betreft, onder meer omdat het aanbrengen van wegmarkering in beginsel een handeling is die vrijgesteld is van een stedenbouwkundige vergunning, omdat het profiel van de weg onveranderd blijft en omdat de organisatie van het verkeer niet op significante manier wordt gewijzigd.

12. Op het eerste gezicht slagen de verzoekende partijen er met hun enkele bewering dat de wijziging zal leiden tot “enorme files” niet in om het

afdoende karakter te ontkrachten van de in het vorige randnummer aangehaalde motivering. Voorshands neemt de Raad van State, met de verwerende partij, aan dat de in het middel geviseerde wijziging “van bijkomstig belang” is.

13. Het middel is niet ernstig.

B. Tweede middel

Standpunt van verzoekende partijen

14. Een tweede middel voert de schending aan van de artikelen 146 en 147 BWRO, de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel, evenals van “de formaliteit van het openbaar onderzoek als substantiële pleegvorm”.

De verzoekende partijen stellen dat het effectenverslag, dat zij neerleggen als stuk 22, “dateert van 20 maart 2017, en derhalve geen deel uitmaakte van het openbaar onderzoek”, dat liep van 18 januari 2017 tot 16 februari 2017. Volgens de verzoekende partijen heeft de verwerende partij dit effectenverslag pas op 20 maart 2017 aan het dossier toegevoegd om “de inhoud ervan te onttrekken aan het openbaar onderzoek”.

Beoordeling

15. Het door de verwerende partij neergelegde administratief dossier bevat als stuk 9 het tijdens het openbaar onderzoek ter inzage gelegd effectenverslag.

Het stuk 22 van de verzoekende partijen lijkt volledig identiek met stuk 9 van het administratief dossier, zij het dat daar waar op het eerstgenoemde stuk de datum 20 maart 2017 voorkomt op het laatstgenoemde stuk een datum van vóór 18 januari 2017 is vermeld.

Op het eerste gezicht moet met de verwerende partij worden aangenomen dat het effectenverslag wel degelijk ter inzage lag tijdens het openbaar onderzoek en dat het voorkomen van de datum 20 maart 2017 op stuk 22 van de verzoekende partijen louter te verklaren is door het feit dat dit van vóór het openbaar onderzoek daterende document op de laatstgenoemde datum nogmaals is afgedrukt.

16. Het middel is niet ernstig.

C. Derde middel

Standpunt van verzoekende partijen

17.1. Een derde middel voert de schending aan van artikel 146 BWRO, de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel, evenals van “de formaliteit van het openbaar onderzoek als substantiële pleegvorm”.

17.2. De verzoekende partijen wijzen er op dat zij in hun tijdens het openbaar onderzoek ingediend bezwaarschrift een zeer concreet alternatief hebben uitgewerkt om een “u-bocht” voor (vracht)autoverkeer te voorzien. Volgens de verzoekende partijen bevat het effectenverslag dienaangaande onjuiste informatie. Er wordt immers niet ingegaan op de haalbaarheid van de “u-bocht” op de plaats waar de verzoekende partijen deze in hun bezwaarschrift hebben ingetekend. Volgens het verzoekschrift is er als manoeuvreerruimte op de Woluwelaan “minstens 25,4 meter beschikbaar [...], mits het opgeven van een tiental parkeerplaatsen”.

De verzoekende partijen menen dat de verwerende partij haar toevlucht heeft genomen tot gemeenplaatsen en zodoende hun bezwaren omtrent de “u-bocht” niet afdoende heeft beantwoord.

Beoordeling

18. De verplichting om een openbaar onderzoek te houden en het recht van de betrokkenen om bezwaren in te dienen, brengt voor de overheid wel de verplichting mee om de aangevoerde bezwaren te onderzoeken, maar niet om deze noodzakelijkerwijze in te willigen.

Het komt de Raad van State, die bevoegd is voor het wettigheidsstoezicht, niet toe om, in plaats van het bestuur, te bepalen wat verkeerstechnisch de beste wegaanleg is.

19. In hun bezwaarschrift hebben de verzoekende partijen aangegeven dat het voor vrachtwagens mogelijk is op de Woluwelaan rechtsomkeer te maken als er 22,5 meter vrije manoeuvreerruimte beschikbaar is.

In het effectenverslag wordt vastgesteld dat de vrije manoeuvreerruimte op de Woluwelaan beperkt zal zijn tot 18 meter.

Voor hun stelling dat er niet 18 meter, maar meer dan 22,5 meter beschikbaar zou zijn, gaan de verzoekende partijen zonder meer uit van de schrapping van een tiental parkeerplaatsen. De verzoekende partijen slagen er op het eerste gezicht niet in aan te tonen dat het effectenverslag onjuiste informatie bevat, aangezien daarin precies het behoud van de voornoemde parkeerplaatsen vooropgesteld wordt.

Met betrekking tot het door de verzoekende partijen in hun bezwaarschrift voorgestelde alternatief wordt in de uitdrukkelijke overwegingen van het bestreden besluit erkend dat het maken van rechtsomkeer mogelijk zou zijn voor bepaalde vrachtwagens, maar wordt dit niet wenselijk geacht omwille van het feit dat dit vertraging in het verkeer en opstopping teweegbrengt, met ongeregelde bewegingen van zwaar vrachtverkeer waarbij personenwagens ontweken moeten worden, hetgeen aanleiding kan geven tot ongelukken.

Aldus heeft de verwerende partij – op het eerste gezicht op zorgvuldige wijze – aangegeven wat de redenen zijn waarom niet gekozen is voor de alternatieve wegaanleg die de verzoekende partijen in hun bezwaarschrift hebben voorgesteld.

20. Uit hetgeen de verzoekende partijen aanvoeren blijkt *prima facie* niet dat het effectenverslag zou steunen op onjuiste informatie of dat hun bezwaar niet afdoende zou zijn weerlegd.

21. Het middel is niet ernstig.

D. Vierde middel

Standpunt van verzoekende partijen

22.1. Een vierde middel voert de schending aan van de artikelen 190 en 188 BWRO, de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

22.2. De verzoekende partijen betogen dat er geen afdoende antwoord wordt gegeven op hun bezwaren omtrent de verkeersveiligheid, onder meer inzake de ontoereikende bescherming van de voetgangers, het gebrekkig comfort voor fietsers en het niet voorzien in de mogelijkheid om rechtsomkeer te maken voor leveringen aan het shoppingcenter. In het bijzonder wordt het door hen bijgebrachte verkeersveiligheidsrapport niet besproken of vermeld. Tot slot is er geen rekening gehouden met het interne verkeersveiligheidsrapport dat Mobiel Brussel heeft laten opmaken.

Beoordeling

23. Het komt de Raad van State niet toe de ingediende bezwaarschriften zelf te onderzoeken en in de plaats van de verzoekende partijen na te gaan op welke punten deze al dan niet afdoende zijn beantwoord.

24. De tijdens het openbaar onderzoek uitgebrachte bezwaren inzake de verkeersveiligheid worden in de randnummers 66 tot 70 en 77 van het bestreden besluit in detail besproken.

De verzoekende partijen laten na de inhoud van deze randnummers bij de uiteenzetting van het middel te betrekken.

Aldus is het middel gebrekkig geadstrueerd in zoverre erin wordt aangevoerd dat geen afdoende antwoord zou zijn gegeven op de bezwaren inzake de verkeersveiligheid.

25. Dat er in het bestreden besluit geen rekening zou zijn gehouden met het interne verkeersveiligheidsrapport dat Mobiel Brussel heeft laten opmaken, lijkt op het eerste gezicht een loutere bewering van de verzoekende partijen die onvoldoende aannemelijk wordt gemaakt.

Hoe dan ook is blijkens de uitdrukkelijke overwegingen van het bestreden besluit de in de randnummers 10 en 11 vermelde planwijziging ingegeven door een tijdens het openbaar onderzoek uitgebrachte opmerking inzake de verkeersveiligheid voor fietsers en voetgangers.

26. Op het eerste gezicht tast het enkele feit dat het door de verzoekende partijen bijgebrachte verkeersveiligheidsrapport niet als zodanig vermeld wordt, de wettigheid van het bestreden besluit niet aan.

27. Het middel is niet ernstig.

E. Vijfde middel

Standpunt van verzoekende partijen

28. Een vijfde middel voert de schending aan van de artikelen 2, 143 en 188 BWRO, de artikelen 5, 6 en 8 van richtlijn 2011/92/EU van

13 december 2011 van het Europees Parlement en de Raad ‘betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten’, de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekende partijen wijzen er op dat zij in hun tijdens het openbaar onderzoek ingediend bezwaarschrift een “redelijk alternatief” hebben uitgewerkt om in een “u-bocht” voor (vracht)autoverkeer te voorzien. Volgens de verzoekende partijen bevat het effectenverslag dienaangaande onjuiste informatie, zodat het geen inzicht biedt om dit alternatief te onderzoeken.

De verzoekende partijen menen verder dat het bestreden besluit niet afdoende motiveert waarom niet is ingegaan op het door hen voorgestelde alternatief en op hun bezwaren omtrent de verkeersveiligheid.

Beoordeling

29. Het uitgangspunt van het vijfde middel is de deugdelijkheid van de argumenten die de verzoekende partijen hebben aangevoerd ter ondersteuning van hun derde en vierde middel (randnrs. 17.2 en 22.2).

Hiervoor (randnrs. 19-20 en 23-26) is echter gebleken dat de verzoekende partijen, althans in de huidige stand van het geding, niet van die deugdelijkheid kunnen overtuigen.

30. Het middel is niet ernstig.

E. Zesde middel

Standpunt van verzoekende partijen

31. Een zesde middel wordt genomen uit de schending van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet en het zorgvuldigheidsbeginsel, evenals uit “het gebrek aan rechtens vereiste feitelijk[e] grondslag”.

Volgens de verzoekende partijen leidt het gebruik van de bewoordingen “gewijzigde aanvraag” in de tekst van het bestreden besluit tot onduidelijkheid, omdat dit de indruk wekt dat de adviesinstanties advies zouden hebben uitgebracht over de wijzigingen die de aanvrager, na het openbaar onderzoek, met toepassing van artikel 177/1 BWRO heeft aangebracht.

Beoordeling

32. Op het eerste gezicht doet de verwerende partij op goede gronden gelden dat de lezing van de integrale tekst van het bestreden besluit duidelijk maakt dat de adviesinstanties advies hebben uitgebracht voor de indiening van de met toepassing van artikel 177/1 BWRO aangebrachte wijzigingen.

33. Het middel is niet ernstig.

V. Besluit

34. Alvast één van de cumulatieve grondvoorwaarden voor een schorsing is niet vervuld. Deze vaststelling volstaat om de vordering te verwerpen.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vijf mei 2017, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Frank Bontinck,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Johan Lust